

การค้าระหว่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ

หลักสูตรการบริหารเศรษฐกิจสาธารณะ
สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 17
สถาบันพระปกเกล้า

เก็จพิรุณ เกาะสุวรรณ
รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

6 ตุลาคม 2561

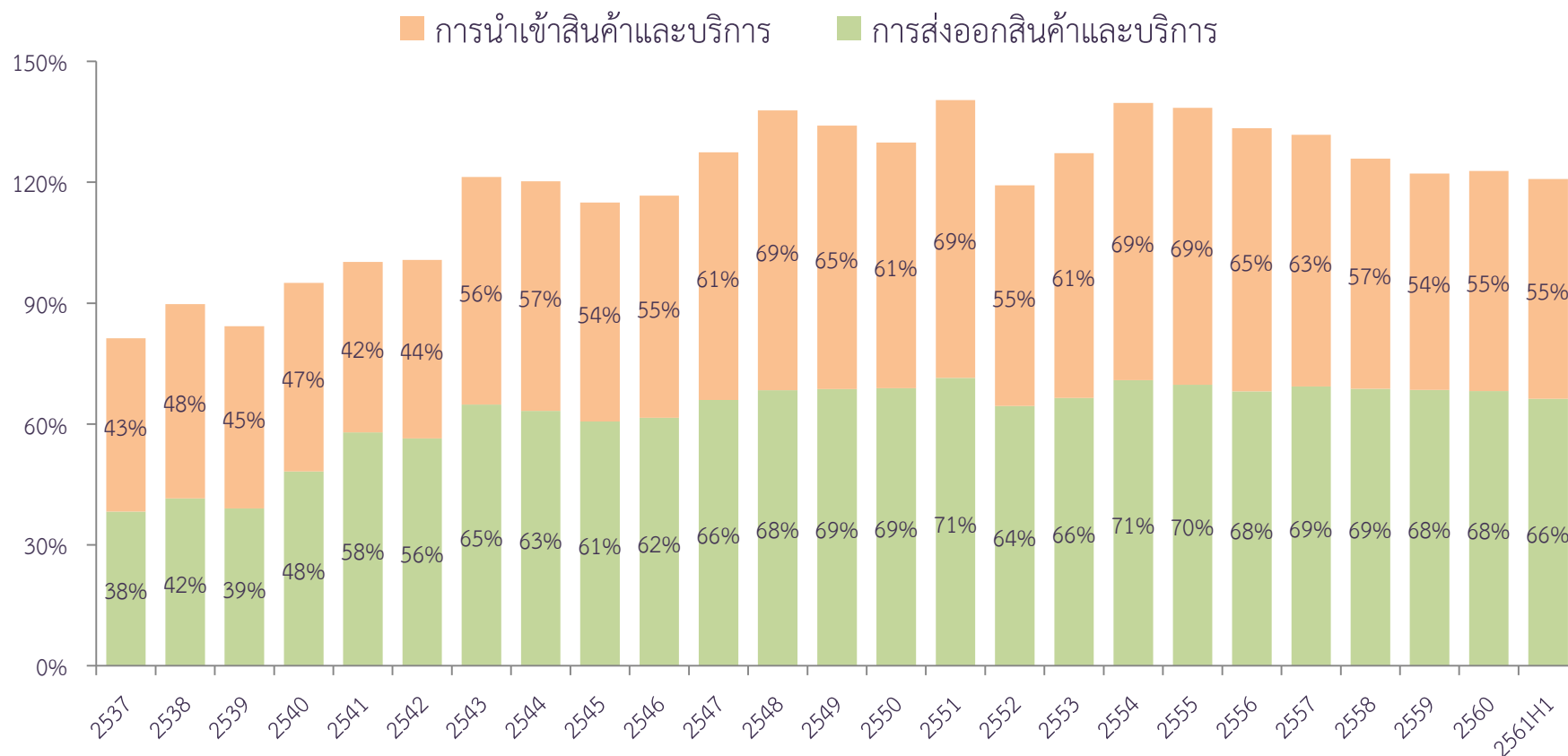
หัวข้อการนำเสนอ

1. ความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศ
2. การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
3. การเจรจาการค้าพหุภาคี: องค์การการค้าโลก
4. ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement)
5. องค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ด้านการค้า

1. ความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศ

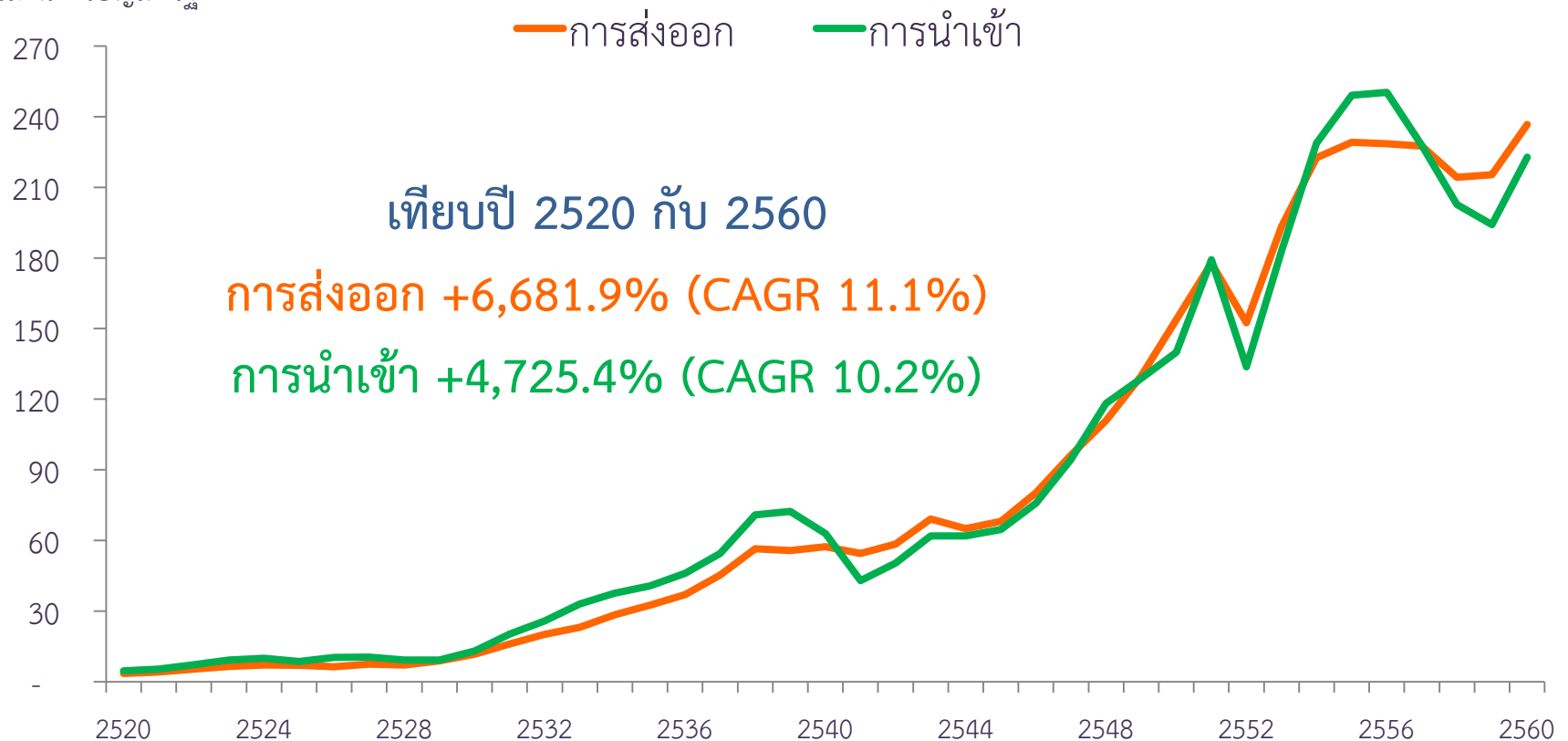
สัดส่วนการค้าระหว่างประเทศต่อ GDP ของไทย ปี 2538 - ครึ่งปีแรก 2561

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มูลค่าการส่งออกและนำเข้าสินค้าของไทย ปี 2520-2560

พันล้านเหรียญสหรัฐ

ที่มา: The World Bank

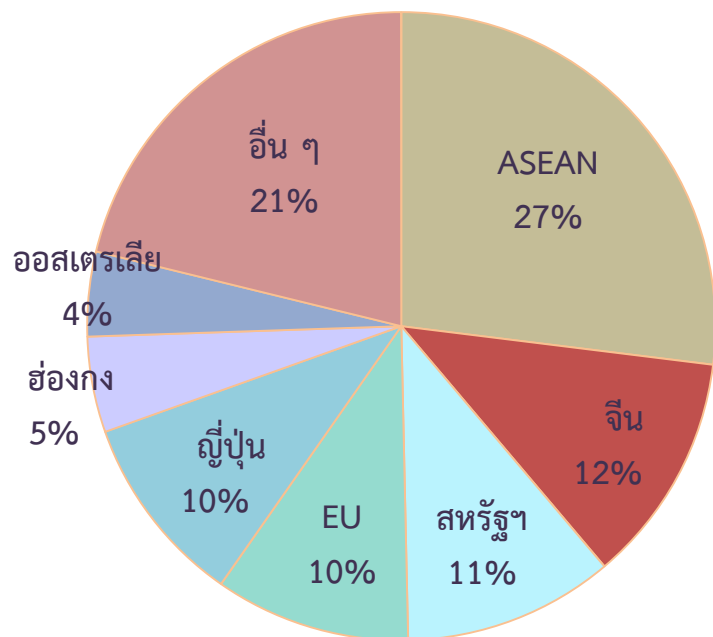
การค้าระหว่างประเทศของไทย ปี 2560

	การส่งออก	การนำเข้า
มูลค่าปี 2560 (พันล้านเหรียญฯ)	236.69	222.76
สัดส่วนต่อโลก (ร้อยละ)	1.33	1.24
อันดับโลก	21	24

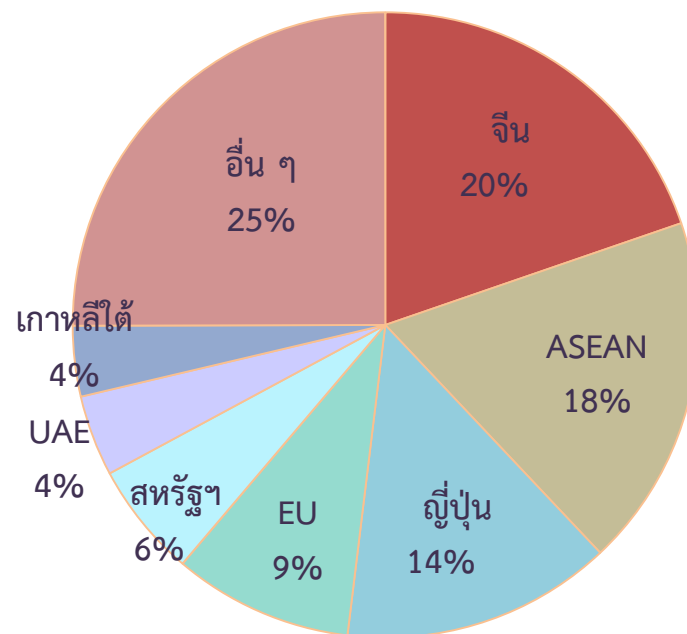
ที่มา: WTO

ประเทศคู่ค้าหลักของไทย

ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย ปี 2561 (ม.ค.-ส.ค.)

แหล่งนำเข้าที่สำคัญของไทย ปี 2561 (ม.ค.-ส.ค.)

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

สินค้าส่งออกและนำเข้าหลักของไทย

สินค้าส่งออกและนำเข้าหลักของไทย 10 อันดับแรก ปี 2561 (ม.ค.-ส.ค.)				
อันดับ	สินค้าส่งออก	มูลค่า (ล้านเหรียญฯ)	สินค้านำเข้า	มูลค่า (ล้านเหรียญฯ)
1	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	19,556.94	น้ำมันดิบ	17,925.88
2	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	13,353.26	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	13,774.60
3	อัญมณีและเครื่องประดับ	7,894.73	เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ	12,577.66
4	ผลิตภัณฑ์ยาง	7,262.66	เคมีภัณฑ์	11,270.23
5	เม็ดพลาสติก	6,998.13	เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ	10,796.51
6	เคมีภัณฑ์	6,062.29	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	8,953.42
7	น้ำมันสำเร็จรูป	5,893.28	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์	7,994.12
8	แผงวงจรไฟฟ้า	5,628.56	แผงวงจรไฟฟ้า	7,962.24
9	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	5,377.89	สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	6,861.17
10	เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	4,179.17	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	5,988.31

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

2. การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

- เป็นการเจรจา
ระหว่างภาครัฐ

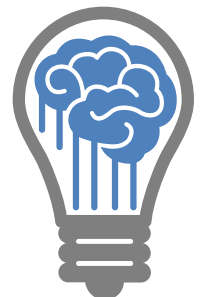
- ขอบเขตการเจรจา
 - การเปิดตลาดสินค้า/บริการ/ลงทุน
 - กฎเกณฑ์ทางการค้า
 - การอำนวยความสะดวกทางการค้า

- เวทีการเจรจา
 - พหุภาคี (WTO)
 - ภูมิภาค
(อาเซียน, อาเซียน-คู่เจรจา, RCEP)
 - ทวิภาคี

สิ่งสำคัญในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

- ✓ มีความรู้และความเข้าใจในกติกา กฎหมาย กฎระเบียบ และกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ
- ✓ ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง ของไทยและของประเทศคู่เจรจา
- ✓ นำเสนอท่าทีของไทยตามนโยบายของรัฐบาล และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาครัฐและเอกชน
- ✓ หาทางออกที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศไทยที่คู่เจรจายอมรับได้

การเจรจาการค้าระหว่างประเทศของไทย

- ✓ เสริมสร้างอำนาจต่อรอง
- ✓ ขยายตลาด และแหล่งวัตถุดิบ

ภูมิภาค

ASEAN
RCEP
APEC
ASEM

ทวีปาคี

FTAs

- ✓ เสาะหาโอกาสทางการส่งออก
- ✓ ยึดตลาดใหม่ ช่วงชิงโอกาส
- ✓ สร้างพันธมิตรทางเศรษฐกิจ

พหุภาคี

WTO

- ✓ ร่วมสร้างกฎเกณฑ์ทางการค้า

การค้าเสรีเป็นธรรม
และมีแนวคึดมกัน

3. การเจรจาการค้าพหุภาคี: องค์การการค้าโลก

จาก GATT สู่ WTO

General Agreement on Tariffs and Trade
(GATT 1947)

Uruguay Round (Geneva 1986-1994)

World Trade Organization (WTO 1995)

➤ บทบาท

องค์การระหว่างประเทศ (international organisation) ทำหน้าที่กำกับดูแลการค้าระหว่างประเทศให้เป็นระบบระเบียบภายใต้กฎเกณฑ์การค้าที่สมาชิกร่วมกันกำหนด รวมถึงเป็นเวทีในการเจรจาเพื่อลดอุปสรรคทางการค้าและระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิก

➤ สมาชิกภาพ

164 ประเทศ โดยไลบีเรียและอัฟกานิสถาน เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 14 และ 29 กรกฎาคม 2016 ตามลำดับ

➤ ที่ตั้ง

นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

➤ ผู้อำนวยการใหญ่ (DG WTO)

Mr. Roberto Carvalho de Azevêdo สัญชาติบราซิล
(รับตำแหน่งสมัยที่ 2 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2017)

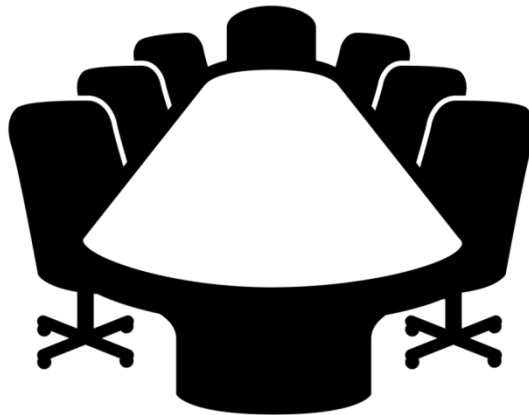

➤ ไทยกับ WTO

- ไทยเป็นสมาชิกก่อตั้งเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 1994 โดยเป็นสมาชิกลำดับที่ 59
- ผู้แทนไทยประจำองค์การการค้าโลก : คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (คพท.)

หน้าที่สำคัญของ WTO

- ✓ เเวทีเจรจาลดอุปสรรคทางการค้า
- ✓ สนับสนุนให้การค้ามีความเสรียิ่งขึ้น
- ✓ แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งทางการค้า
- ✓ กลไกตรวจสอบทบทวนนโยบายทางการค้า

STRUCTURE of WTO

- มีการประชุมระดับรัฐมนตรี (Ministerial Conference) ที่จัดขึ้นทุก 2 ปี มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจ
- คณะมนตรีใหญ่ (General Council) ประกอบด้วยผู้แทนระดับสูง มีการประชุมกันปีละหลายครั้งที่สำนักงาน WTO
- คณะมนตรี (Councils) ด้านสินค้า บริการ และทรัพย์สินทางปัญญา มีหน้าที่รายงานต่อคณะมนตรีใหญ่

STRUCTURE of WTO

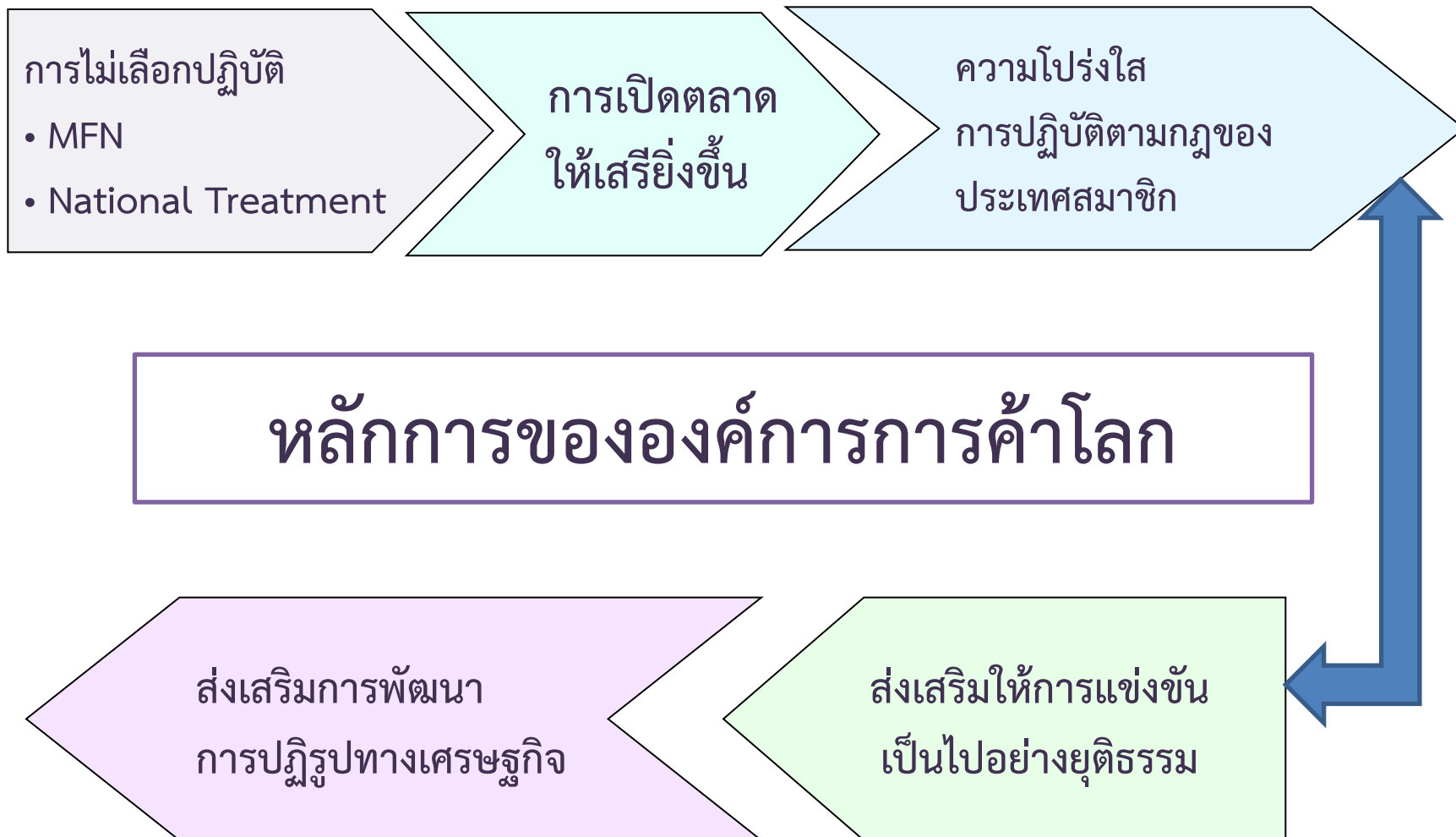
- คณะเจรจาและคณะทำงานต่าง ๆ (Trade Negotiation Committees: TNC) มีหน้าที่เจรจาและดำเนินการเกี่ยวกับข้อตกลงต่าง ๆ และในเรื่องอื่น ๆ เช่น สิ่งแวดล้อม การพัฒนา การสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ WTO และความตกลงทางการค้าในภูมิภาค
- สำนักเลขาธิการ WTO (Secretariat) ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ประมาณ 600 คน ภายใต้การนำของผู้อำนวยการใหญ่

WTO: Decision Making

‘Member Driven – Consensus’

- ข้อแตกต่างระหว่าง WTO และองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น IMF และ World Bank คือเป็น Member Driven Organization
- การตัดสินใจใช้หลักฉันทามติ (consensus)

หลักการขององค์การการค้าโลก

การไม่เลือกปฏิบัติ

Most-favored-nation (MFN): การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

- ประเทศสมาชิกไม่สามารถเลือกปฏิบัติกับประเทศคู่ค้าได้ เช่นถ้าประเทศ A ลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าชนิดหนึ่งจากประเทศ B ก็ต้องปฏิบัติแบบเดียวกันกับประเทศสมาชิกที่เหลือด้วย

National Treatment (NT): หลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ

- ให้ปฏิบัติต่อสินค้านำเข้าเช่นเดียวกับสินค้าที่ผลิตในประเทศเมื่อสินค้านั้นได้เข้าสู่ตลาดแล้ว รวมถึงการปฏิบัติต่อบริการที่ต่างชาติเป็นเจ้าของ และการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เช่นเดียวกับที่ปฏิบัติต่อบริการและทรัพย์สินทางปัญญาของคนชาติ

การเปิดให้มีการค้าเป็นไปอย่างเสรียิ่งขึ้น

- การลดอุปสรรคทางการค้าทั้งด้านภาษีศุลกากรและมาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร เช่น การห้ามสินค้านำเข้าหรือ กำหนดปริมาณนำเข้า (โควตา)
- ในช่วงแรกๆ การเจรจาเน้นเรื่องลดภาษีนำเข้า แต่ในช่วง 1980 เป็นต้นมาเริ่มมีการเจรจาลดอุปสรรคทางการค้าด้านอื่น เช่น การค้าบริการ และทรัพย์สินทางปัญญา

ความโปร่งใสและการปฏิบัติตามพันธกรณี เพื่อให้เกิดความแน่นอนทางการตลาด

- ความตกลงใน WTO กำหนดให้รัฐบาลแถลงนโยบายทางการค้าสู่สาธารณะซึ่งทำให้เกิดความโปร่งใส
- การที่สมาชิกปฏิบัติตามกฎหรือข้อผูกพันที่ให้ไว้ก่อให้เกิดความมั่นคงทางการตลาด ซึ่งเป็นผลดีต่อการลงทุนและการจ้างงานสนับสนุนการแข่งขันให้เป็นไปอย่างยุติธรรม

ส่งเสริมให้การแข่งขันเป็นไปอย่างยุติธรรม

การไม่เลือกปฏิบัติ รวมทั้งการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน
ทำให้เกิดการแข่งขันอย่างยุติธรรม

ส่งเสริมการพัฒนาและการปฏิรูปทางเศรษฐกิจ

ให้การปฏิบัติที่พิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนาโดยการให้เวลาเตรียมตัวนานกว่าเพื่อปรับตัวและให้การช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น การช่วยเหลือทางเทคนิค

กฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศด้านการค้าสินค้าที่สำคัญ ภายใต้ WTO

ห้ามเลือกปฏิบัติระหว่างสินค้าของสมาชิกอื่น
(Most-Favored-Nation Treatment)

ห้ามเลือกปฏิบัติระหว่างสินค้านำเข้าและสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ
(National Treatment)

ห้ามจำกัดการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าโดยใช้โควตา
(Quantitative Restriction)

ห้ามเรียกเก็บภาษีนำเข้าสูงกว่าที่ผูกพันไว้

มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด
(Anti-dumping)

มาตรการตอบโต้การอุดหนุน
(Subsidies and Countervailing Measures)

มาตรการปกป้อง
(Safeguard Measure)

ความตกลงภายใต้องค์การการค้าโลก

ความตกลงมาร์ราเกชเพื่อ
จัดตั้งองค์การการค้าโลก
(Marrakesh Agreement
Establishing the World
Trade Organization)

- ความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการค้าสินค้า (Multilateral Agreements on Trade in Goods)
- ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services หรือ GATS)
- ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights หรือ TRIPS)
- ความเข้าใจว่าด้วยกฎและกระบวนการระงับข้อพิพาท (Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes)
- กลไกทบทวนนโยบายการค้า (Trade Policy Review Mechanism)
- ความตกลงการค้าหลายฝ่าย (Plurilateral Trade Agreements)

ความตกลงที่สำคัญต่างๆ ภายใต้ WTO

ความตกลงพหุภาคี ว่าด้วยการค้าสินค้า

- พิธีสารรอบอุรุกวัยภายใต้แกตต์ 1994 เรื่อง การเปิดตลาด
- ความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตร
- ความตกลงสิ่งทอและเสื้อผ้า
- ความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
- ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางด้านเทคนิคต่อการค้า
- ความตกลงว่าด้วยมาตรการการลงทุน
- ความตกลงว่าด้วยการตอบโต้การทุ่มตลาด
- ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร
- ความตกลงว่าด้วยการตรวจสอบก่อนส่งออก
- ความตกลงว่าด้วยกฎเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า
- ความตกลงว่าด้วยวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า
- ความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและการตอบโต้การอุดหนุน
- ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง

ความตกลงทั่วไป ว่าด้วยการค้าบริการ

ความตกลงว่าด้วยสิทธิใน ทรัพย์สินทางปัญญา

- สิทธิบัตร
- เครื่องหมายการค้า
- ลิขสิทธิ์
- การออกแบบวงจรรวม
- ชื่อทางภูมิศาสตร์
- ความลับทางการค้า

ความเข้าใจว่าด้วยกฎและ กระบวนการยุติข้อพิพาท

- เป็นกฎและขั้นตอนของการดำเนินการยุติข้อพิพาทภายใต้องค์การการค้าโลก
- WTO เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิก WTO ดำเนินการร้องเรียนความเสียหายที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงการค้าฉบับใดฉบับหนึ่งที่อยู่ภายใต้การดูแลของ WTO ได้
- โดยได้กำหนดบทบัญญัติให้ประเทศที่ถูกฟ้องต้องดำเนินการตามผลการพิจารณาของคณะผู้พิจารณา (panel)
- ประเทศดังกล่าวสามารถขออุทธรณ์ได้ หากไม่พอใจผลการพิจารณา แต่จะต้องเป็นการอุทธรณ์ในเฉพาะประเด็นทางกฎหมายเท่านั้น
- เมื่อคณะอุทธรณ์ (Appellate Body) ได้ตัดสินออกมาแล้ว ประเทศที่ถูกฟ้องและคู่กรณีจะต้องปฏิบัติตาม คำตัดสินนั้นๆ โดยไม่มีเงื่อนไข

ความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการค้าสินค้า

Multilateral Agreements on Trade in Goods

พิธีสารรอบอุรุกวัยภายใต้แกตต์ 1994

Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations

ความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตร

Agreement on Agriculture (AOA)

ความตกลงสิ่งทอและเสื้อผ้า

Agreement on Textiles and Clothing (ATC)

ความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

Agreement on Technical Barriers to Trade (TBT)

ความตกลงว่าด้วยมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการค้า

Agreement on Trade-Related Investment Measures (TRIMs)

ความตกลงว่าด้วยการต่อต้านการทุ่มตลาด

Agreement on Implementation of Article VI (Anti-dumping)

ความตกลงว่าด้วยการบังคับใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures (SPS)

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า

(General Agreement on Tariffs and Trade หรือ GATT) 1994

ความตกลงว่าด้วยการตรวจสอบก่อนส่งออก

Agreement on Preshipment Inspection (PSI)

ความตกลงว่าด้วยกฎเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า

Agreement on Rules of Origin (ROO)

ความตกลงว่าด้วยวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า

Agreement on Import Licensing Procedures

ความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและการตอบโต้การอุดหนุน

Agreement of Subsidies and Countervailing Measures (SCM)

ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง

Agreement on Safeguards

ความตกลงว่าด้วยการประเมินมูลค่าการ

Agreement on Implementation of Article VII (Customs Valuation)

Uruguay Round Protocol GATT 1994

สมาชิกแต่ละประเทศจะต้องลดภาษีลงตามที่ระบุไว้ในตารางข้อลดหย่อน (Schedule of Concession) ของตน โดยลดลงเท่า ๆ กันทุกปีนับตั้งแต่จัดตั้ง WTO เป็นเวลา 5 ปี (2538-2542)

Agreement on Agriculture

ต้องการปฏิรูประบบการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศให้มีความเป็นธรรม โดยการยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าต่างๆให้อยู่ในรูปโควตาภาษีและลดภาษีศุลกากร ลดการอุดหนุนภายในและการอุดหนุนส่งออก ทั้งนี้ มาตรา 20 ของความตกลงเกษตร กำหนดให้เริ่มเจรจาต่อไป 1 ปี ก่อนสิ้นสุดพันธกรณี คือ เริ่มเจรจาในปี 2542

Agreement on Textiles and Clothing

- ประเทศผู้นำเข้าจะต้องปรับตัว โดยค่อยๆ ยกเลิก มาตรการจำกัดการนำเข้าดังกล่าวให้หมดไปภายใน 10 ปี นับจากปี 2538 และในช่วง 10 ปี รายการใด ที่ถูกจำกัดโควตาก็จะต้องขยายโควตาให้มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันลดจำนวนรายการสินค้าที่มีจำกัดโควตา ในปี 2548 การค้าสิ่งทอโลกจะเป็นไปโดยเสรีไม่มีระบบโควตา

Agreement on Technical Barriers to Trade

- กำหนดให้มีการใช้กฎข้อบังคับด้านเทคนิคและมาตรฐานให้มีความรัดกุมเป็นธรรม และโปร่งใсыิ่งขึ้น รวมทั้งการทดสอบและการให้การรับรอง โดยให้ครอบคลุมถึงขบวนการผลิตและวิธีการผลิตด้วย ทั้งนี้ การออกกฎระเบียบดังกล่าวจะต้องอิงกับระบบมาตรฐานระหว่างประเทศ

TRIMs

- ทุกประเทศต้องยกเลิกมาตรการลงทุนที่มีผลเท่ากับการกีดกันการนำเข้า โดยประเทศพัฒนาแล้วต้องยกเลิกภายใน 2 ปี ประเทศกำลังพัฒนา ภายใน 5 ปี
- มาตรการที่ห้าม เช่น มาตรการกำหนดให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศในการผลิตสินค้า การกำหนดสัดส่วนการใช้สินค้านำเข้าต่อการรับซื้อ/ใช้สินค้าที่ผลิตในประเทศ การกำหนดให้ต้องส่งออกสินค้าที่ผลิตในประเทศ เป็นต้น
- ห้ามกำหนดมาตรการเหล่านี้ ไม่ว่าในลักษณะของข้อบังคับหรือเป็นเงื่อนไขต่อการที่ผู้ผลิตภายในจะได้รับสิทธิพิเศษใด ๆ ก็ตาม เช่น สิทธิในการขอยกเว้นไม่เสียภาษีตามนโยบายส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น

Agreement on Anti-Dumping

- ความตกลงฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไต่สวนการทุ่มตลาดในรายละเอียด เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติให้สอดคล้องกัน เป็นการลดโอกาสที่อาจมีประเทศผู้นำเข้าใช้มาตรการตอบโต้นี้ก่อความการค้าอย่างไม่เป็นธรรม

Agreement on the Application of Sanitary & Phytosanitary Measures

- กำหนดให้มีการใช้มาตรการด้านสุขอนามัยพืชและสัตว์ เพื่อความจำเป็นในการปกป้องสุขภาพและชีวิตมนุษย์ สัตว์ และพืช โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการทางวิทยาศาสตร์ และไม่เลือกปฏิบัติ มาตรการที่ใช้ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ

Agreement on Pre-shipment Inspection

- กำหนดหลักเกณฑ์ให้ตัวแทนที่ได้รับมอบหมายจากรัฐ ในการทำหน้าที่ตรวจสอบสินค้าก่อนส่งออก โดยเฉพาะ ในด้านราคา ปริมาณ และคุณภาพของสินค้า และให้ใช้มาตรการดังกล่าวโดยไม่เลือกปฏิบัติ และมีความโปร่งใส

Agreement on Rules of Origin

- กำหนดให้มีการประสานกฎระเบียบเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดสินค้าให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าโดยไม่จำเป็น และเพื่อมิให้ใช้กฎแหล่งกำเนิดสินค้าเป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้า

Agreement on Import Licensing Procedures

- กำหนดวิธีดำเนินการในการออกใบอนุญาตนำเข้าให้ประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติตาม โดยกำหนดระยะเวลาแน่นอนที่หน่วยงานของรัฐจะต้องออกใบอนุญาต เพื่อมิให้เกิดกรณีถ่วงเวลาการนำเข้า

Agreement on Subsidies & Countervailing Measures

- ความตกลงฯ ได้กำหนดประเภทของการอุดหนุนชัดเจนว่าการอุดหนุนประเภทใดเป็นการอุดหนุนต้องห้าม ประเภทใดเป็นการอุดหนุนที่ทำได้ และประเภทใดเป็นการอุดหนุนที่เมื่อทำแล้วอาจถูกใช้มาตรการตอบโต้ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดแนวปฏิบัติในการไต่สวนสินค้าที่เข้าข่ายในการได้รับการอุดหนุนเพื่อให้แต่ละประเทศถือปฏิบัติ

Agreement on Safeguards

- เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถใช้มาตรการปกป้องได้ อาจโดยการเพิ่มภาษีนำเข้า การกำหนดโควตา หรือการกำหนดปริมาณนำเข้าสินค้า เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศจากการนำเข้าสินค้าประเภทเดียวกันหรือคล้ายกันในปริมาณที่เพิ่มขึ้นมากอย่างผิดปกติ จนทำให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง (Serious injury) ต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศ

Agreement on Customs Valuation

- กำหนดให้หน่วยงานศุลกากรของประเทศสมาชิกต้องปรับเปลี่ยนระบบการประเมินราคาให้สอดคล้องกับความตกลงฯ ซึ่งความตกลงนี้อาศัยหลักการของ “ราคาที่ได้ชำระจริงหรือ ราคาที่จะต้องชำระ” (Price actually paid or payable) โดยมีความตั้งใจที่จะให้มีระบบการประเมินราคาศุลกากรที่ยุติธรรม เป็นรูปแบบเดียวกัน

GATS

- เป็นกรอบว่าด้วยกฎและหลักการเกี่ยวกับการค้าบริการระหว่างประเทศสำหรับประเทศสมาชิก WTO ถือปฏิบัติเพื่อให้การค้าบริการระหว่างประเทศดำเนินไปโดยเปิดเผยและเปิดเสรีแบบก้าวหน้าเป็นลำดับ ประกอบขึ้นด้วยบทบัญญัติ 29 ข้อ 8 ภาคผนวก และมติรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งความเข้าใจว่าด้วยข้อผูกพันในบริการด้านการเงิน ภายใต้กรอบความตกลงดังกล่าว

ความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS)

พันธกรณีภายใต้
ความตกลง
(Agreement Text)

กฎเกณฑ์เฉพาะบางสาขา
ในรูปของภาคผนวก
(Annex)
แนบท้ายความตกลงฯ

ตารางข้อผูกพันเฉพาะ
(Schedule of Specific
Commitments)

หลักการสำคัญของ GATS

- หลักการไม่เลือกปฏิบัติ (Non Discrimination) : หลัก MFN และ NT
- การเปิดตลาดแบบค่อยเป็นค่อยไป (Progressive Liberalization)
- การเปิดตลาดแบบมีเงื่อนไข (Market Access Conditions)
- สิทธิในการกำหนดกฎระเบียบภายในประเทศ
- ความโปร่งใส (Transparency)

TRIPS

- กำหนดขอบเขตและมาตรฐานการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาประเภทสำคัญ ๆ ได้แก่ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ การออกแบบวงจรรวม
ช่องทางภูมิศาสตร์ และความลับทางการค้า

Dispute Settlement Understanding

- เป็นกฎและขั้นตอนของการดำเนินการยุติข้อพิพาทภายใต้ WTO ซึ่งเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกดำเนินการร้องเรียนความเสียหายที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงการค้าฉบับใดฉบับหนึ่งที่อยู่ภายใต้การดูแลของ WTO ได้
- โดยได้กำหนดบทบัญญัติให้ประเทศที่ถูกฟ้องต้องดำเนินการตามผลการพิจารณาของคณะลูกขุน (Panel) อย่างไรก็ตาม ประเทศดังกล่าวสามารถขออุทธรณ์ได้หากไม่พอใจผลการพิจารณา แต่จะต้องเป็นการอุทธรณ์ในเฉพาะประเด็นทางกฎหมายเท่านั้น
- เมื่อคณะอุทธรณ์ (Appellate Body) ได้ตัดสินออกมาแล้ว ไม่ว่าผลคำตัดสินจะเป็นอย่างไร ประเทศที่ถูกฟ้องและคู่กรณีจะต้องปฏิบัติตามคำตัดสินนั้น ๆ โดยไม่มีเงื่อนไข

ความตกลงหลายฝ่าย (Plurilateral Agreement)

มีผลบังคับใช้เฉพาะประเทศสมาชิกที่เข้าเป็นภาคีความตกลงเท่านั้น
มี 3 ความตกลง ได้แก่

- I. ความตกลงว่าด้วยการจัดซื้อโดยรัฐ (Agreement on Government Procurement)
- II. ความตกลงว่าด้วยการค้าอากาศยานพลเรือน (Agreement on Trade in Civil Aircraft)
- III. ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Agreement)

การเจรจาการค้าพหุภาคีรอบโดฮา

- ◆ ประกาศเปิดการเจรจารอบโดฮาระหว่างประชุมระดับรัฐมนตรี WTO ครั้งที่ 4 เมื่อเดือนพ.ย. 2544 ณ กรุงโดฮา ประเทศกาตาร์
- ◆ เน้นการให้ความสำคัญแก่ประเทศกำลังพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่ของประเทศที่ยากจน
- ◆ ประเด็นเจรจาสำคัญ 8 เรื่อง
 1. การเปิดตลาดสินค้าเกษตร
 2. การเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรม
 3. การเปิดเสรีการค้าบริการ
 4. สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
 5. การปรับปรุงกฎระเบียบ
 6. การค้าและสิ่งแวดลอม
 7. การค้าและการพัฒนา
 8. การอำนวยความสะดวกทางการค้า

ประเด็นที่ทำให้การเจรจาหยุดชะงัก

การเปิดตลาดสินค้าเกษตร

สหภาพยุโรปไม่ยอมเปิดตลาดสินค้าเกษตร หากสหรัฐฯ ไม่ยอมลดการอุดหนุนภายในสินค้าเกษตร

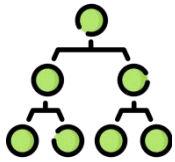
มาตรการปกป้องพิเศษสำหรับสินค้าเกษตร

สหรัฐฯ ไม่ยอมลดการอุดหนุนภายในสินค้าเกษตรลงจนถึงระดับที่เป็นที่พอใจของประเทศสมาชิก

การเจรจาเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรมรายสาขา

ประเทศกำลังพัฒนาไม่ยอมเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรม หากประเทศพัฒนาแล้วไม่ยอมเปิดตลาดสินค้าเกษตรและไม่ลดระดับการอุดหนุน

ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Agreement)

ที่มา

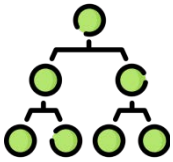

เป็นหัวข้อหนึ่งในการเจรจาการค้ารอบโดฮา

สมาชิก WTO มีมติให้บรรจุการอำนวยความสะดวกทางการค้าหรือ Trade Facilitation (TF) เป็นเรื่องหนึ่งในกรอบการเจรจาการค้ารอบโดฮา (Doha Development Agenda: DDA) เมื่อเดือนกรกฎาคม 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความไม่สะดวกใดๆที่เกิดขึ้นกับการนำเข้า-ส่งออก สินค้า

การผนวกความตกลง TFA เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงมาร์ราเกช (Annex 1A)

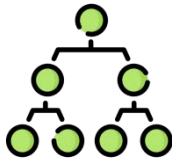
ในการประชุม MC ครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 3-6 ธันวาคม 2556 ณ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย ได้มีมติให้ผนวก TFA เข้ากับความตกลง WTO

การมีผลบังคับใช้

ความตกลง TFA ระบุว่า จะมีผลบังคับใช้ เมื่อสมาชิก WTO จำนวน 2 ใน 3 (ประมาณ 110 จาก 164 ประเทศ) ให้การยอมรับพิธีสารแก้ไขความตกลงมาราเกช ทั้งนี้ ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้กับทุกประเทศสมาชิกของ WTO เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2560

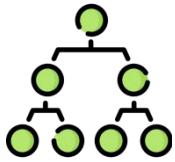
ไทยได้ให้สัตยาบันยอมรับการแก้ไขพิธีสารมาราเกช เพื่อผนวกความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Agreement: TFA) เข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) แล้วเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2558 (เป็นลำดับที่ 20)

เป้าหมายหลักของการอำนวยความสะดวกทางการค้า

- การทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าข้ามพรมแดน อันเป็นกิจกรรมสำคัญของการค้าระหว่างประเทศ ดำเนินไปด้วยความสะดวก ด้วยการลดต้นทุนการเงิน ต้นทุนระยะเวลา และความไม่แน่นอนต่างๆ ที่มีอยู่ในขั้นตอนการนำเข้า การส่งออก และการผ่านแดนของสินค้า
- ไม่เป็นภาระจนเกินไปสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาที่มีข้อจำกัดเรื่องเงินทุนและความพร้อมต่างๆ
- เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงบทบัญญัติเรื่องการผ่านแดน ค่าธรรมเนียม และการเผยแพร่ข้อมูล ตามข้อ 5 ข้อ 8 และ ข้อ 10 ของ GATT 1994

ความสำคัญ

UNCTAD ประเมินการไว้ว่าต้นทุนธุรกรรม (transaction costs) มีมูลค่าประมาณร้อยละ 7-10 ของมูลค่าการค้าโลก

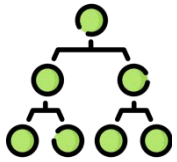
โดยเฉลี่ยแล้วรายการการค้าระหว่างประเทศรายการหนึ่งต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ 27 - 30 หน่วยงาน ประกอบด้วยเอกสารต่างๆ ประมาณ 40 เอกสาร

ภายใต้กรอบเอเปคมีการรายงานว่าต้นทุนสำหรับดำเนินการด้านเอกสารศุลกากรในบางประเทศ มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าภาษีศุลกากรของสินค้า

OECD เชื่อว่าหากลดต้นทุนธุรกรรมลงได้ร้อยละ 1 จะเพิ่มมูลค่ารายได้รวมของโลกถึง 40,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

โครงสร้าง TFA

Section I

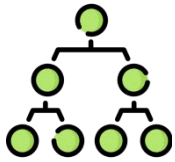
- รายละเอียดของบทบัญญัติ ซึ่งเกี่ยวกับงานศุลกากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า – ส่งของออก และการผ่านแดนของสินค้าจำนวน 12 บทบัญญัติ (ประมาณ 42 มาตรา หรือประมาณ 141 บทบัญญัติ)

Section II

- การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับสมาชิกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา และสมาชิกที่เป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

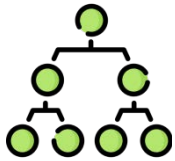
Section III

- การจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Committee On Trade Facilitation) และคณะกรรมการอำนวยความสะดวกทางการค้าแห่งชาติ (National Committee On Trade Facilitation)

รายละเอียดข้อบทความตกลง TFA

- Article 1 Publication and Availability of Information (การจัดพิมพ์และการเผยแพร่ข้อมูล)
- Article 2 Opportunity to comment, Information before entry into force and Consultations (การเปิดโอกาสให้แสดงความเห็น รับทราบข้อมูลก่อนการมีผลบังคับใช้ และการปรึกษาหารือ)
- Article 3 Advance Rulings (การวินิจฉัยล่วงหน้า)
- Article 4 Procedures for Appeal or Review (กระบวนการสำหรับการอุทธรณ์ หรือการทบทวน)
- Article 5 Other Measures to Enhance Impartiality, Non-Discrimination and Transparency (มาตรการอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความเป็นธรรม การไม่แบ่งแยกกีดกัน และความโปร่งใส)

รายละเอียดข้อบทความตกลง TFA

- Article 6 Disciplines on Fees and Charges imposed on or in Connection with Importation and Exportation and Penalties (วินัยในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมกับหรือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าหรือส่งออก และบทลงโทษ)
- Article 7 Release and Clearance of Goods (การตรวจปล่อยสินค้า)
- Article 8 Border Agency Cooperation (ความร่วมมือของหน่วยงานที่พรมแดน)
- Article 9 Movement of Goods intended for Import under Customs Control (การเคลื่อนย้ายสินค้าเพื่อการนำเข้า ภายใต้การควบคุมทางศุลกากร)
- Article 10 Formalities connected with Importation, Exportation and Transit (พิธีการเกี่ยวกับการนำเข้า การส่งออก และการผ่านแดน)
- Article 11 Freedom of Transit (การผ่านแดนโดยเสรี)
- Article 12 Customs Cooperation (ความร่วมมือด้านศุลกากร)

ความคืบหน้าประเด็นที่มีการหารือใน WTO

1. **การเจรจาสินค้าเกษตร:** สมาชิกย้ำความสำคัญในการหาข้อสรุปการเจรจา โดยเฉพาะเรื่องการอุดหนุนภายใน และการเก็บสำรองสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
2. **การอุดหนุนประมง:** ที่ประชุม MC11 เห็นชอบให้จัดทำความตกลงเกี่ยวกับการอุดหนุนประมงให้แล้วเสร็จภายในปี 2562 ห้ามการอุดหนุนที่นำไปสู่การทำประมงที่เกินศักยภาพการผลิต (Overcapacity) และการทำประมงที่เกินขนาด (Overfishing) และขจัดการอุดหนุนประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และขาดการควบคุม (IUU-fishing)
3. **พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์:** ที่ประชุม MC11 เห็นชอบให้ขยายเวลาการยกเว้นการเก็บอากรศุลกากรชั่วคราวสำหรับสินค้าและบริการที่ส่งผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ออกไปอีก 2 ปี และริเริ่มเจรจาเพื่อจัดทำกฎเกณฑ์ด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้ WTO โดยสมัครใจ

ความคืบหน้าประเด็นที่มีการหารือใน WTO

4. การฟ้องกรณีพิพาท: ที่ประชุม MC11 เห็นชอบให้ขยายเวลาการยกเว้นการฟ้องเป็นข้อพิพาท แม้ไม่ได้ผิดพันธกรณีภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (TRIPS) (Non-Violation Complaints) ออกไปอีก 2 ปี
5. การค้าบริการ: จัดทำวินัยเพื่อกำกับดูแลการใช้กฎระเบียบเกี่ยวกับการค้าบริการภายในประเทศ
6. วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและรายย่อย (MSMEs): จัดตั้งคณะทำงานอย่างไม่เป็นทางการ และจัดทำแผนการดำเนินงานสำหรับการหารือแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อสนับสนุน MSMEs
7. การอำนวยความสะดวกแก่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ: ได้มีการหารือแลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการลงทุน (Investment Facilitation) เพื่อปรับปรุงความโปร่งใสและคาดการณ์ได้ของมาตรการด้านการลงทุน และปรับปรุงกระบวนการและข้อกำหนดของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและ

การประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 12 (MC12)

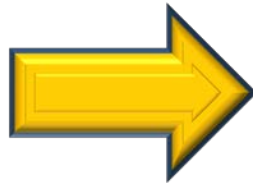
ปี 2020 ณ สาธารณรัฐคาซัคสถาน

- คาซัคสถานจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม MC12 ในช่วงต้นเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. 2020 โดยที่ประชุม General Council กำหนดระยะเวลาสำหรับการหาข้อสรุปใน 3 ประเด็น ให้เสร็จสิ้นภายในปี ค.ศ. 2019 ได้แก่
 1. การอุดหนุนประมง (Fisheries Subsidies)
 2. การขยายเวลาการยกเว้นการเก็บภาษีศุลกากรกับการค้าผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Moratorium on Customs Duties on Electronic Transmissions)
 3. การขยายเวลาการยกเว้นการฟ้องร้องกรณีพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา แม้สมาชิกจะไม่ได้กระทำผิดความตกลง TRIPS (Moratorium on TRIPS Non-violation Complaints)
- ประเด็นที่คาดว่าจะจะเป็น deliverables ใน MC12
 1. แนวทางการปฏิรูป WTO
 2. การหารือเรื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้ WTO

4. ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement)

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

การเจรจาระดับพหุภาคี
ภายใต้ WTO คืบหน้า
ล่าช้า

- การจัดทำ FTA ได้ขยายทั่วทุกภูมิภาคในโลก
- ความตกลงเสรีการค้าระดับภูมิภาคและระดับทวีปที่มีผลบังคับใช้ (ณ วันที่ 14 ก.ย. 61) รวมทั้งสิ้น 306 ฉบับ

เขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA)

เขตการค้าเสรี คือ...

การรวมกลุ่มเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมาย
เพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันภายใน
กลุ่มลงให้เหลือน้อยที่สุด หรือเป็น 0 %
และใช้อัตราภาษีปกติที่สูงกว่ากับ
ประเทศนอกกลุ่ม

สาเหตุของการจัดทำเขตการค้าเสรี

- 1 การเปิดเจรจาการค้ารอบใหม่ของ WTO ล่าช้า
- 2 FTA เป็นการให้แต้มต่อ หรือให้สิทธิพิเศษทางการค้า และการลงทุนแก่ประเทศที่เข้าร่วมโดยไม่ขัดกับ WTO
- 3 เป็นยุทธวิธีในการสร้างพันธมิตรด้านเศรษฐกิจและการเมือง
- 4 เป็นการสร้างฐานในการขยายการค้าและการลงทุน กับประเทศหรือกลุ่มประเทศในภูมิภาคอื่นๆ ที่อยู่ห่างไกล

เป้าหมายในการเจรจา FTA

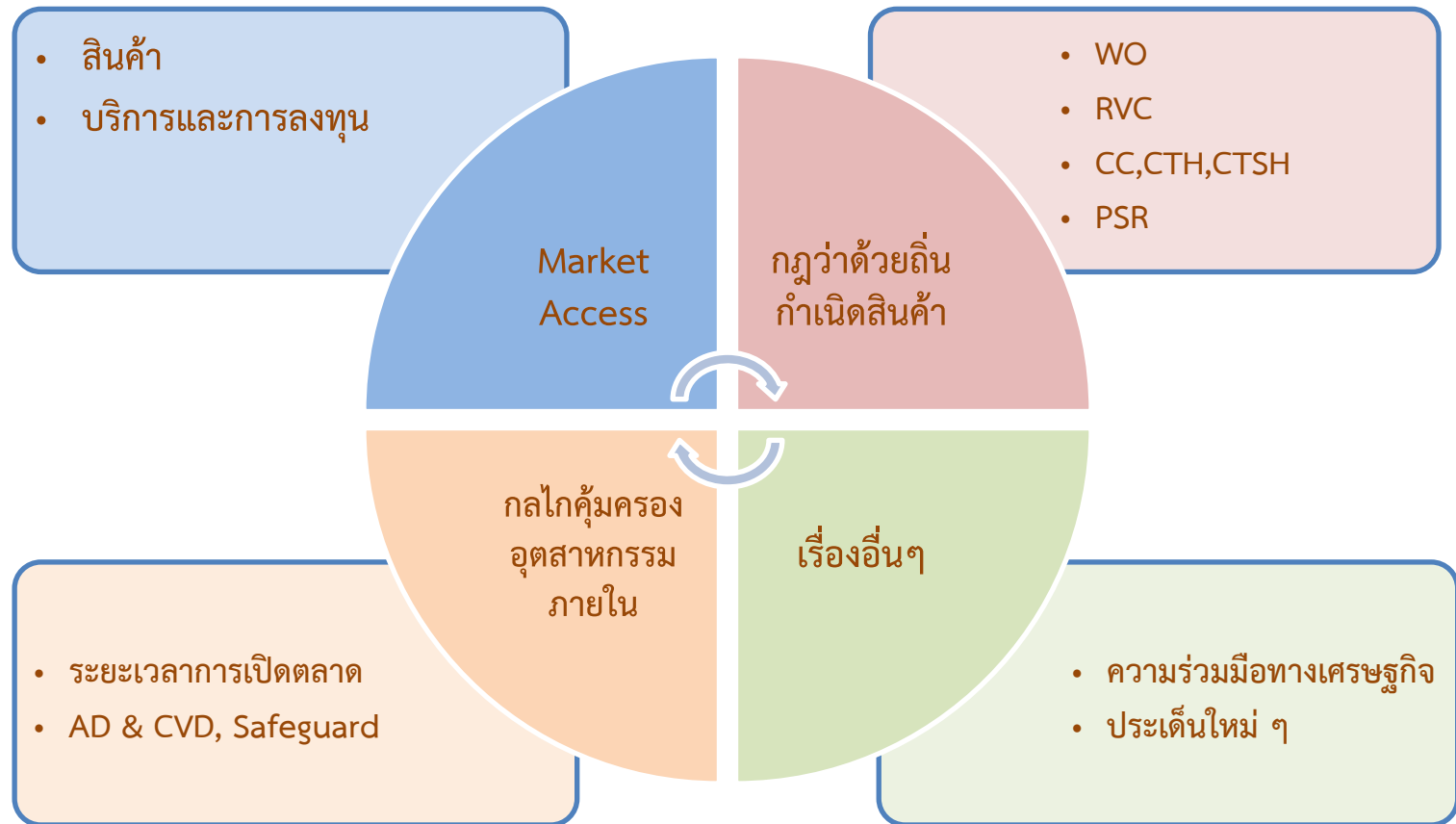

- รักษาส่วนแบ่งตลาดของสินค้าไทย
- ขยายตลาดสินค้าและบริการที่มีศักยภาพ
- เป็นประตูการค้าไปสู่ประเทศใกล้เคียง
- เป็นแหล่งวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมของไทย
- ขยายการลงทุน
- ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
- เป็นช่องทางในการเจรจาแก้ไขปัญหา / อุปสรรคทางการค้า

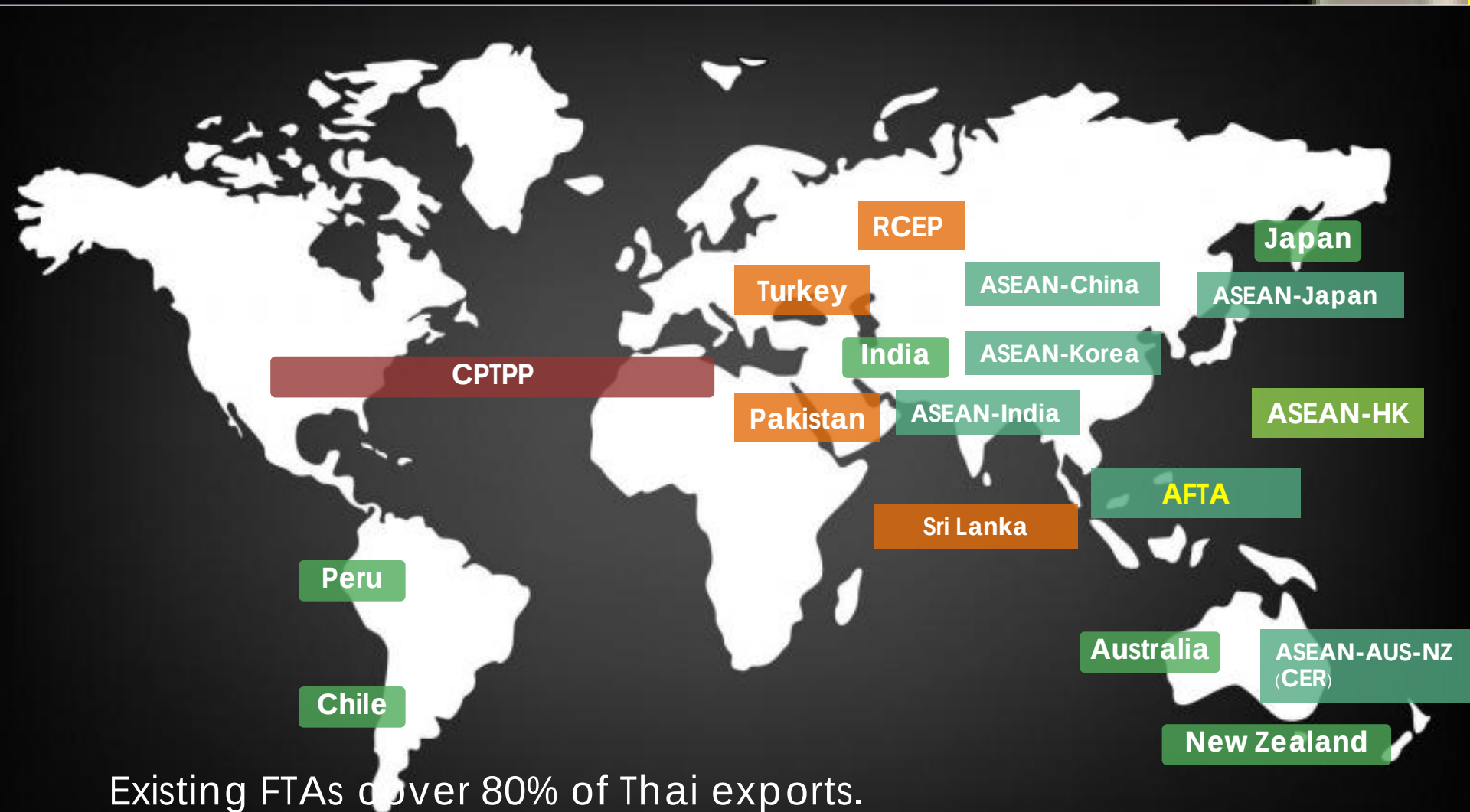
หลักเกณฑ์ในการจัดทำ FTA

เนื้อหาของการเจรจา FTA

THAILAND's FTAs

Future
Initiatives

New
Initiatives

Ongoing
Negotiations

FTAs
in Force

FTA ที่มีผลใช้บังคับ/สรุปผลเจรจาแล้ว

กรอบอาเซียน

อาเซียน

• 1 มกราคม 2536

อาเซียน-จีน

• 20 กรกฎาคม 2548

อาเซียน-ญี่ปุ่น

• 1 พฤษภาคม 2552

อาเซียน-เกาหลีใต้

• 1 ตุลาคม 2552

อาเซียน-อินเดีย

• 1 มกราคม 2553

อาเซียน-ออสเตรเลีย-
นิวซีแลนด์

• 12 มีนาคม 2553

อาเซียน-ฮ่องกง

• 1 มกราคม 2562

ทวิภาคี

ไทย-อินเดีย

• 1 กันยายน 2547

ไทย-ออสเตรเลีย

• 1 มกราคม 2548

ไทย-นิวซีแลนด์

• 1 กรกฎาคม 2548

ไทย-ญี่ปุ่น

• 1 พฤศจิกายน 2550

ไทย-เปรู

• 31 ธันวาคม 2554

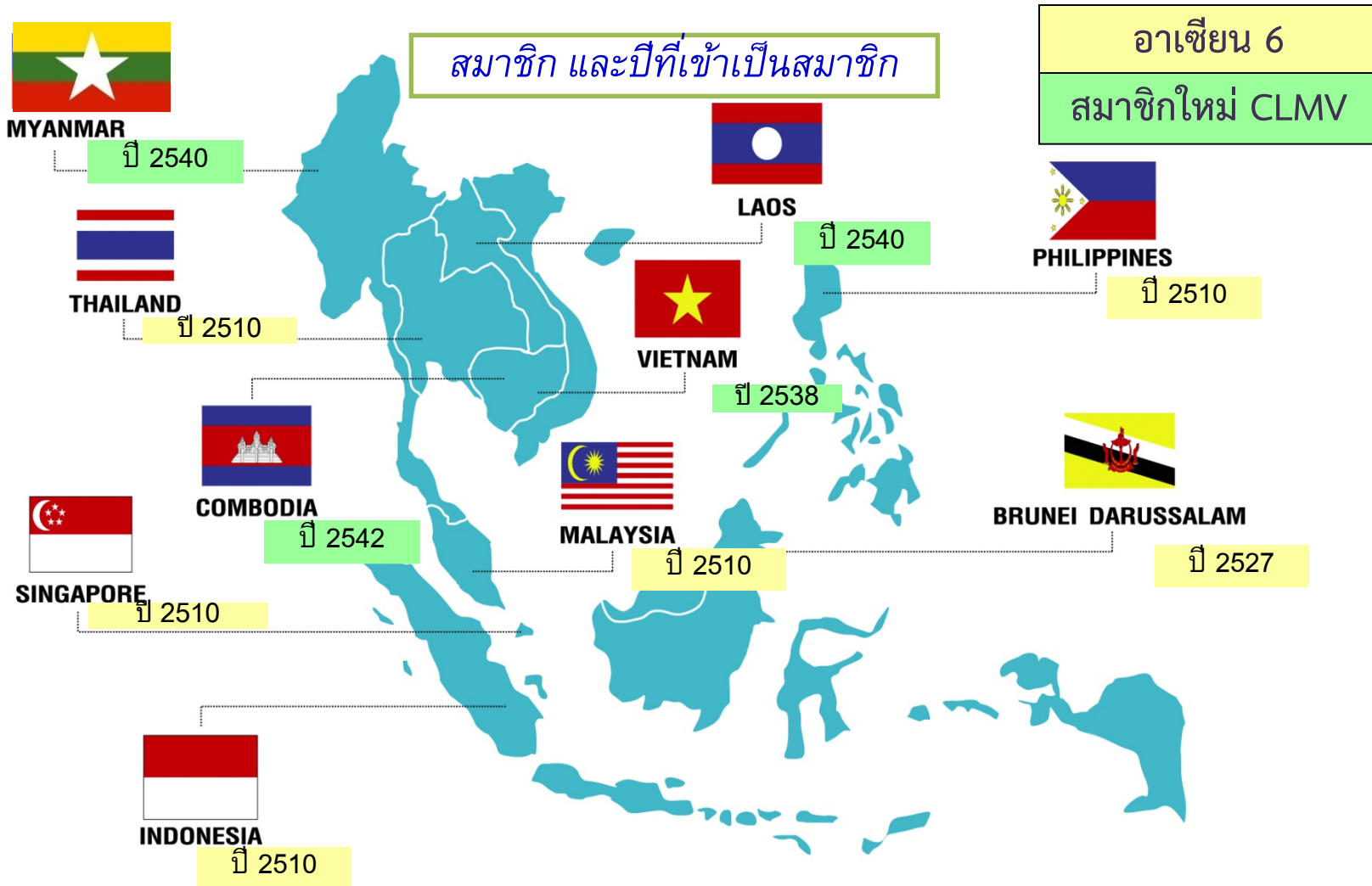
ไทย-ชิลี

• 5 พฤศจิกายน 2558

4.1 ASEAN

อาเซียน **ASEAN**

- ก่อตั้งเมื่อปี 2510 (1967) ครบรอบ 47 ปี (เมื่อวันที่ 8 ส.ค. 2557)
- จุดประสงค์เริ่มแรก – สร้างความมั่นคง เพื่อด้านภัยคุกคามคอมมิวนิสต์

มุ่งสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

- ปี 2546 ผู้นำอาเซียน ลงนามใน **ปฏิญญาบาหลิ** (Bali Concord II) แสดงเจตนารมณ์การนำอาเซียนไปสู่ “**ประชาคมอาเซียน**” (ASEAN Community) ในปี 2020 (2563)

- ปี 2550 ผู้นำอาเซียนลงนามใน **ปฏิญญาเซบู** เร่งรัดการเป็น “**ประชาคมอาเซียน**”ให้เร็วขึ้น เป็นปี 2015 (2558)

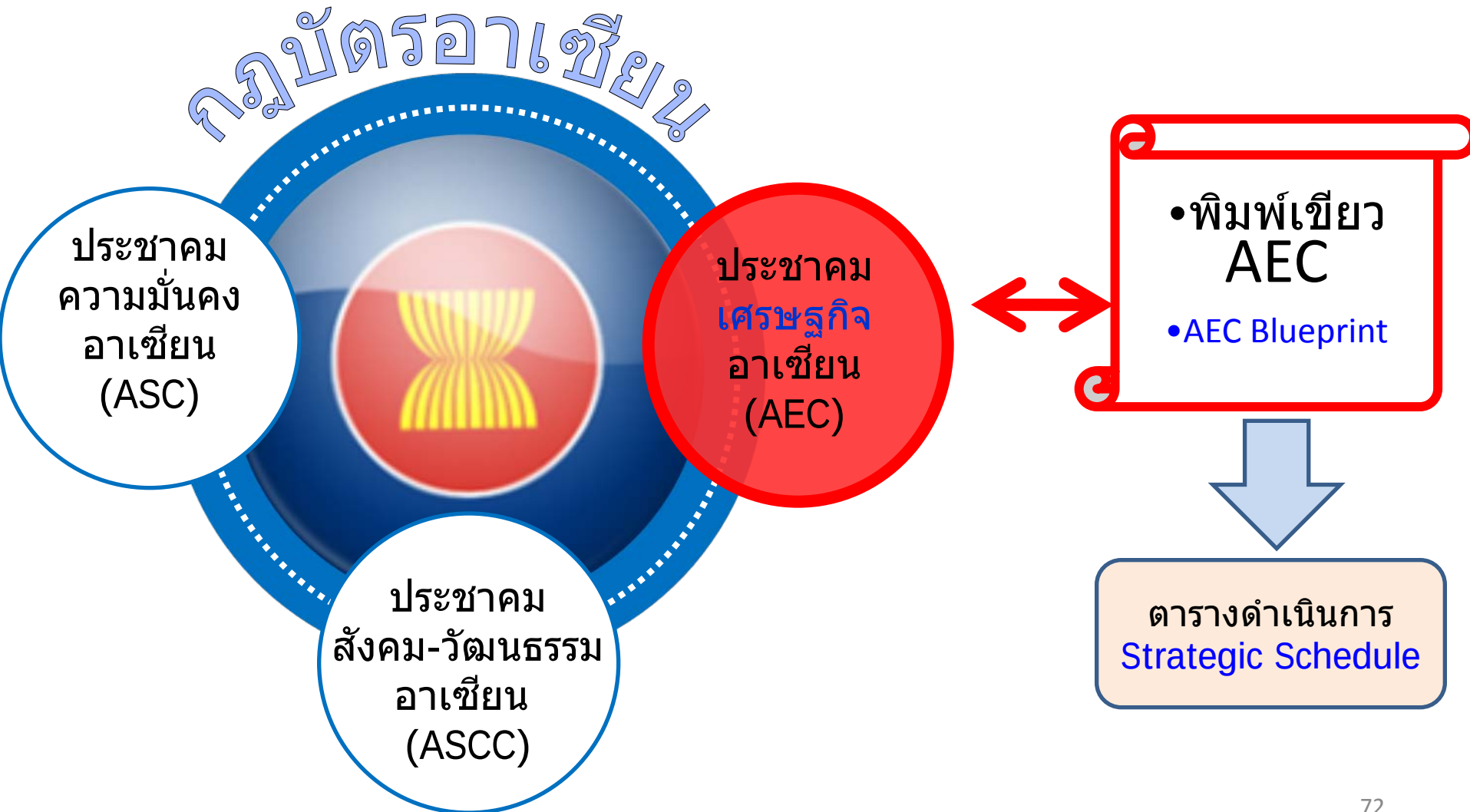

- ปี 2550 รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนลงนามรับรอง **AEC Blueprint** แผนงานการจัดตั้ง “**ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**” (**ASEAN Economic Community : AEC**)

- เมื่อ พฤศจิกายน 2550 ผู้นำอาเซียนลงนามใน **ASEAN Charter** และ “**ปฏิญญาวาดด้วยแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**” เพื่อยืนยันเจตนารมณ์ร่วมกันดำเนินการให้สำเร็จตามกำหนดในปี 2558

ประชาคมอาเซียน ปี 2558 (2015)

4 เป้าหมายภายใต้ AEC Blueprint เพื่อประสานกลายเป็นหนึ่งเดียว คือ **อาเซียน**

การดำเนินงานที่สำคัญสู่ AEC 2015

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว

ประเทศสมาชิกเดิมลดภาษีเป็น 0 % ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับประเทศสมาชิกใหม่ภาษีอยู่ระดับต่ำมากเฉลี่ย 2.6 % และจะลดภาษีเป็น 0 % ในปี 2558

จัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านคุณสมบัติวิชาชีพ 8 สาขา ได้แก่ แพทย์ พยาบาล ทันตแพทย์ วิศวกร สถาปนิก นักบัญชี นักสำรวจ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยว

จัดทำความตกลงว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาของอาเซียน

จัดทำข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ครอบคลุมสาขาประกันภัย ธนาคารพาณิชย์ และหลักทรัพย์

ทยอยเปิดเสรีการค้าบริการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนจากอาเซียนในสาขา คอมพิวเตอร์ ท่องเที่ยว สุขภาพ การขนส่งทางอากาศ เป็น 70 %

จัดทำความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมสำหรับการยอมรับผลการตรวจสอบรับรองในสาขาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และเกษตรกรรม

สมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศจัดตั้งระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window) จากนั้นจะเชื่อมระบบทุกประเทศเป็นระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียนต่อไป (ASEAN Single Window)

เริ่มโครงการนำร่องระบบการออกใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าด้วยตนเอง (Self-Certification)

2. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง

จัดทำคู่มือเกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายการแข่งขันสำหรับนักธุรกิจ จัดทำเว็บไซต์ด้านการแข่งขัน www.aseancompetition.org	จัดทำความตกลงเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการขนส่งข้ามแดนและผ่านแดนทางบกและด้านบริการขนส่งทางอากาศ
เสริมสร้างสมรรถนะด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิก รวมทั้งจัดทำเว็บไซต์ www.aseanconsumer.org เพื่อรับเรื่องร้องเรียนและให้ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าไม่ปลอดภัยระหว่างประเทศสมาชิก	จัดทำเว็บไซต์ทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน www.aseanip.org สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนด้านทรัพย์สินทางปัญญา
จัดทำระบบฐานข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น	โครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน
จัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	การเชื่อมโยงระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน
	จัดทำความตกลงว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

การดำเนินงานที่สำคัญสู่ AEC 2015

IAI

การจัดทำข้อริเริ่มเพื่อการ
รวมตัวของอาเซียน

SMEs

จัดทำแผนปฏิบัติการ
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา
SMEs ของอาเซียน
ปี 2553-2558

จัดตั้งสภาที่ปรึกษา SMEs
อาเซียน เพื่อเป็นเวทีสำหรับ
สร้างเครือข่ายระหว่างผู้แทน
ภาคเอกชน

การดำเนินงานที่สำคัญสู่ AEC 2015

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025

- การทบทวน/ปรับปรุงความตกลงการค้าเสรี
- การขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความร่วมมือ
- เพิ่มบทบาทของอาเซียนในเวทีเศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงในระดับสูง

เป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก

สามารถในการปรับตัว ครอบคลุมทุกภาคส่วนและมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

- การเสริมสร้างความแข็งแกร่ง SMEs
- ลดช่องว่างการพัฒนา
- การเข้าถึงแหล่งเงินทุน
- การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

- สินค้า บริการ
- การลงทุน
- การเงิน
- การพัฒนาตลาดทุน
- การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือและนักธุรกิจ
- การปรับมาตรฐาน

มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรม และมีพลวัต

ขยายความร่วมมือและการรวมตัวรายสาขา

- การขนส่ง
- โทรคมนาคม
- การเงิน
- พลังงาน
- การท่องเที่ยว

- นโยบายการแข่งขัน
- การคุ้มครองผู้บริโภค
- ทรัพย์สินทางปัญญา
- ความโปร่งใส

เป้าหมายที่ 1 เศรษฐกิจที่มีการรวมตัวและเชื่อมโยงในระดับสูง

การค้าสินค้า

- อำนวยความสะดวกทางการค้า
- ปรับประสานมาตรฐาน
- แก้ไขปัญหามาตรการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี

การค้าบริการ

- เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของอาเซียน
- ส่งเสริมความโปร่งใสของกฎระเบียบ
- ลดอุปสรรคต่อการค้าบริการ

การเปิดเสรีบริการด้านการเงินและการพัฒนาและการรวมตัวตลาดทุน

- สร้างความเข้มแข็งโครงสร้างความมั่นคงทางการเงิน
- ปรับปรุงกฎระเบียบการรักษาเสถียรภาพทางการเงิน
- สร้างความเข้มแข็งแก่ระบบระวางภัยอาเซียนด้านเศรษฐกิจมหภาค

สภาพแวดล้อมด้านการลงทุน

- เปิดเสรีการลงทุนเพิ่มขึ้น
- ร่วมส่งเสริมอาเซียนเป็นจุดหมายการลงทุน

การอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือและนักธุรกิจ

- เปิดเสรีเพิ่มขึ้น
- ปรับปรุง MRAs ที่มีอยู่
- เพิ่ม MRA ในสาขาอาชีพใหม่ๆ

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าโลก (GVCs)

- ยกเลิกอุปสรรคทางการค้าต่างๆ
- อำนวยความสะดวกทางการค้า
- ปรับประสานกฎระเบียบ

เป้าหมายที่ 2 มีความสามารถในการแข่งขัน มีนวัตกรรมและมีพลวัต

นโยบายแข่งขันที่มีประสิทธิผล

- การมีกฎหมายด้านการแข่งขันในทุกประเทศสมาชิกอาเซียน
- ส่งเสริมความร่วมมือนโยบายด้านการแข่งขันที่สอดคล้องกับนโยบายและกฎหมายการแข่งขันในภูมิภาค

เสริมสร้างความเข้มแข็งความร่วมมือด้านสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา

- สร้างความเข้มแข็งหน่วยงานด้านทรัพย์สินทางปัญญา
- สร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพย์สินทางปัญญา
- เพิ่มขีดความสามารถเพื่อเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงและพิธีสารด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ

การเติบโตที่ขับเคลื่อนโดยประสิทธิภาพการผลิต นวัตกรรม การวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีเชิงพาณิชย์

- ส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตและนวัตกรรม
- สร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายภายในอาเซียนที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม

ความสอดคล้องด้านกฎระเบียบ

- กฎระเบียบและระบบที่สามารถพร้อมตอบสนองได้มากขึ้น

การคุ้มครองผู้บริโภค

- มีระบบการคุ้มครองผู้บริโภคที่เข้มแข็ง
- กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

ภาษา

- สร้างเครือข่ายอาเซียนในความตกลงทวิภาคีทางภาษา

ธรรมาภิบาล

- สร้างความเข้มแข็ง ธรรมาภิบาลทั้งภาครัฐและเอกชน
- เพิ่มการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับเอกชน

ประเด็นใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า

- จัดทำยุทธศาสตร์เกี่ยวกับประเด็นใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า

การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

- ส่งเสริมการใช้พลังงานและเทคโนโลยีที่สะอาด

เป้าหมายที่ 3 การขยายความร่วมมือและการรวมตัวรายสาขา

ขนส่ง

- เพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายการขนส่งหลายรูปแบบ และโลจิสติกส์

เทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT
- สร้าง Green ICT
- ลดช่องว่างด้านดิจิทัล

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

พัฒนาความตกลงอาเซียนด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

พลังงานไฟฟ้า สาธารณูปโภค

- ส่งเสริมประหยัดพลังงาน
- ใช้พลังงานทดแทน

อาหารเกษตรกรรม ป่าไม้

- การผลิตที่ยั่งยืน
- สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ท่องเที่ยว

ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเดียวกันที่มีมาตรฐานระดับโลก

สุขภาพ

จัดการโรคไม่ติดต่อเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ

แร่ธาตุ

อำนวยความสะดวกการค้าการลงทุนในสาขาแร่ธาตุ

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ร่วมมือด้าน R&D
- เสริมสร้างศักยภาพบุคลากร

แนวโน้มในอนาคต

แลกเปลี่ยนข้อมูล/ประสบการณ์

เป้าหมายที่ 4 ความสามารถในการปรับตัว ครอบคลุมทุกภาคส่วน และมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

การส่งเสริมบทบาทของ SMEs

- นโยบายเอื้อต่อ SMEs
- มีประสิทธิภาพการผลิต นวัตกรรม

การส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน

- เน้นการมีส่วนร่วม
- ส่งเสริมบทบาทของสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ASEAN-BAC)

การเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับเอกชน (PPP)

- สร้างเครือข่ายของหน่วยงานด้าน PPP
- ระบุโครงการ

การลดช่องว่างการพัฒนา

- ส่งเสริมศักยภาพของประเทศสมาชิกใหม่ (CLMV)

การเข้าถึงทางการเงิน

- ความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน

การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

- เศรษฐกิจและผลกระทบทางเศรษฐกิจของการรวมตัวต่อสังคมโลก

เป้าหมายที่ 5 การเป็นส่วนสำคัญของประชาคมโลก

การทบทวนความตกลงการค้าเสรี+1

ทบทวนและปรับปรุงความ
ตกลงการค้าเสรี ของ
อาเซียน

การจัดทำความตกลงด้านเศรษฐกิจ

มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในเวที
องค์การการค้าโลกและภูมิภาค

บทบาทของอาเซียน
ในเวทีเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศ

มีปฏิสัมพันธ์กับ
หุ้นส่วนระดับภูมิภาค
และระดับโลก

4.2 RCEP

ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP)

ข้อมูลพื้นฐาน

FTA	Population	GDP
ASEAN (10 Countries)	665 million (8.6% of World Population)	GDP 2.7 trillion US\$ (3.4% of World GDP)
RCEP (16 Countries)	3,560 million (47.7% of World Population)	GDP 25.1 trillion US\$ (31.7% of World GDP)

สถานะล่าสุด

- ❖ สรุปได้ 4 บท ได้แก่ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พิจารณาศักยภาพและการอำนวยความสะดวกทางการค้า และการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
- ❖ จากทั้งหมด 20 บท และ 3 ภาคผนวก

เป้าหมาย

- ❖ ตั้งเป้าให้สรุปผลการเจรจาอย่างมีนัยยะสำคัญในปี 2018

4.3 CPTPP

ความเป็นมาของ CPTPP

สมาชิก TPP (12 ประเทศ)
สรุปผลความตกลง TPP

5 ต.ค. 58

สมาชิก TPP (12 ประเทศ)
ลงนามความตกลง TPP

4 ก.พ. 59

สหรัฐฯ ถอนตัว

29 ก.ค. 60

สมาชิก TPP 11 ประเทศที่เหลือออกแถลงการณ์ร่วมเห็นชอบหลักการของ
TPP และให้เปลี่ยนชื่อเป็น Comprehensive and progressive
agreement for Trans-Pacific partnership: CPTPP

พ.ย. 60

สมาชิก CPTPP สรุปการจัดทำความตกลงฯ

23 ม.ค. 61

สมาชิก CPTPP ลงนามความตกลงฯ

8 มี.ค. 61

ประเทศที่สนใจเข้าร่วม

ไต้หวัน

UK

เกาหลีใต้

โคลอมเบีย

ฟิลิปปินส์

อินโดนีเซีย

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สาระสำคัญของ CPTPP

เป็นความตกลงการค้าเสรีที่มีมาตรฐานสูง ครอบคลุมขอบเขตด้านการเปิดตลาดการค้า และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการค้า

- เปิดตลาดการค้าในระดับสูง: สินค้า (ภาษี/ มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี) การค้าบริการ การลงทุน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

- ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องทางการค้า : ทรัพย์สินทางปัญญา แรงงาน สิ่งแวดล้อม E-Commerce รัฐวิสาหกิจ นโยบายการแข่งขัน

คำนึงถึงความยืดหยุ่นของประเทศสมาชิกในการกำหนดนโยบายและออกกฎระเบียบทางการค้า การลงทุน จึงให้มีการชะลอการบังคับใช้บางประเด็นใน TPP เดิม อาทิ การขยายระยะเวลาคุ้มครองสิทธิบัตรอันเกิดจากความล่าช้าอย่างไม่สมเหตุผล การคุ้มครองลิขสิทธิ์ การใช้กลไกระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับเอกชน (ISDS) ฟ้องร้องรัฐภายใต้สัญญาการลงทุนระหว่างรัฐกับเอกชน เป็นต้น

5. องค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ด้านการค้า

5.1 APEC

Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC)

Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC)

- จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2532
- ปัจจุบันมีสมาชิก 21 เขตเศรษฐกิจ คือ แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ ไทย จีน จีนไทเป ฮองกง ปาปัวนิวกินี เม็กซิโก ชิลี เปรู เวียดนาม สหรัฐฯ และรัสเซีย
- วัตถุประสงค์
 - พัฒนาและส่งเสริมระบบการค้าในระดับพหุภาคี
 - สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคและของโลก
 - ลดอุปสรรคและอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างสมาชิก โดยให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของ GATT/WTO

หลักการ

- เป็นเวทีสำหรับปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ที่สมาชิกสนใจ
- สนับสนุนแนวทางภูมิภาคนิยมแบบเปิด (Open Regionalism)
- ยึดหลักฉันทามติ (Consensus) ความสมัครใจ ความเท่าเทียม และการมีผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก และไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย (no legal binding)
- คำนึงถึงความแตกต่างของระบบเศรษฐกิจ สังคม และระดับการพัฒนาของสมาชิก

STRUCTURE OF APEC

CHAIRMANSHIP IN APEC

2022 – Thailand

2021 - Australia

2020 - Malaysia

2019 - Chile

2018 - Papua New Guinea

2017 – Viet Nam

2016 - Peru

2015 - Philippines

2014 - China

2013 - Bali, Indonesia

2012 - Vladivostock, Russia

2011 - Honolulu, United States

2010 - Yokohama, Japan

2009 - Singapore

2008 - Lima, Peru

2007 - Sydney, Australia

2006 - Ha Noi, Viet Nam

2005 - Busan, Korea

2004 - Santiago, Chile

2003 - Bangkok, Thailand

2002 - Los Cabos, Mexico

2001 - Shanghai, China

2000 - Bandar Seri Begawan, Brunei Darussalam

1999 - Auckland, New Zealand

1998 - Kuala Lumpur, Malaysia

1997 - Vancouver, Canada

1996 - Manila, The Philippines

1995 - Osaka, Japan

1994 - Bogor, Indonesia

1993 - Blake Island, United States

1989 - Canberra, Australia

การประชุมเอเปค ประจำปี 2561 (APEC 2018)

- รัฐเอกราชปาปัวนิวกินี เป็นเจ้าภาพการจัดการประชุมเอเปค ประจำปี 2561
- หัวข้อหลัก คือ การสร้างโอกาสอย่างครอบคลุมเพื่อเปิดรับอนาคตทางดิจิทัล (Harnessing Inclusive Opportunities, Embracing the Digital Future)
- โดยมีประเด็นหลัก (Priority Issues) สำหรับการดำเนินงาน 3 เรื่อง ได้แก่
 - (1) การพัฒนาความเชื่อมโยงและส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาค (Improving Connectivity, Deepening Regional Economic Integration)
 - (2) การส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างครอบคลุมและยั่งยืน (Promoting Sustainable and Inclusive Growth)
 - (3) การเสริมสร้างการเจริญเติบโตอย่างครอบคลุมด้วยการปฏิรูปโครงสร้าง (Strengthening Inclusive Growth through Structural Reform)

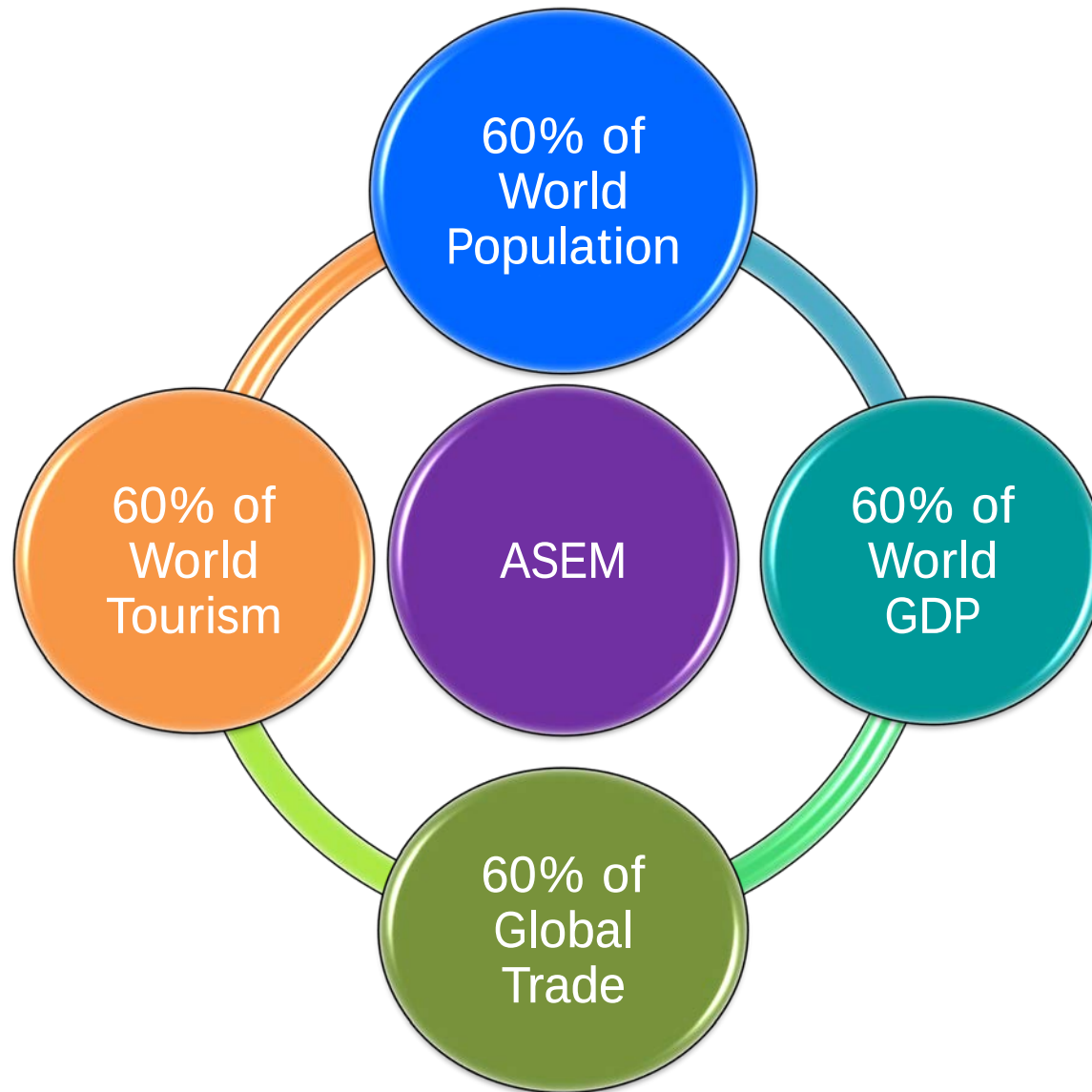
5.2 ASEM

ASEM

Asia-Europe Meeting

ASEM Figure

ASEM members

Asia

21 countries

เอเชีย: ASEAN 10 ประเทศ
ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น
เกาหลีใต้ จีน อินเดีย บังคลาเทศ
มองโกเลีย ปากีสถาน รัสเซีย
คาซัคสถาน

**+ ASEAN
Secretariat**

Europe

30 countries

ยุโรป: EU28 นอร์เวย์ และสวิตเซอร์แลนด์

**+ European
Commission**

ความเป็นมา

Asia-Europe Meeting

ปี 2537 (1994) สิงคโปร์ & ฝรั่งเศส เสนอให้มีเวทีหารือความร่วมมือระหว่างเอเชียกับยุโรป

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความคุ้นเคยและให้มีการหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างกว้างๆ ในเรื่องที่น่าสนใจร่วมกันระหว่าง 2 ภูมิภาค

ปี 2539 (1996) ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำ ASEM ครั้งที่ 1 ณ กรุงเทพฯ

ASEM 3 pillars

**เสาที่ 1 การเมืองและความมั่นคง
(Political & Security)**

**เสาที่ 2 เศรษฐกิจและการเงิน
(Economic & Financial)**

**เสาที่ 3 สังคมและวัฒนธรรม
(Social & Cultural)**

การประชุมผู้นำ ASEM ครั้งที่ 12

กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 18 -19 ตุลาคม 2561
ณ กรุงบรัสเซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

หัวข้อหลักในการประชุม “หุ้นส่วนระดับโลกเพื่อ
ความท้าทายระดับโลก” (Global Partners for Global
Challenges)

มุ่งเน้นการขยายความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน
การพัฒนาอย่างยั่งยืน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ร่างผลลัพธ์การประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ 12

การเมืองและความมั่นคง

- ความมั่นคงและเสรีภาพทางไซเบอร์
- การต่อต้านการก่อการร้าย
- การโยกย้ายถิ่นฐาน
- สมุทรภิบาลและความมั่นคงทางทะเล

เศรษฐกิจและการเงิน

- การสนับสนุน WTO และระบบการค้าที่มีพื้นฐานบนระเบียบกฎหมาย
- การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและยั่งยืน
- การเพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจของสตรี
- ภาษีและการปรับเปลี่ยนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล

สังคมและวัฒนธรรม

- การศึกษา
- ความเท่าเทียมทางเพศ
- การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- การทูตวัฒนธรรม
- มูลนิธิเอเชีย-ยุโรป

บทบาทของกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์พร้อมให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกโดยการทำงานร่วมกัน

สู่ทางการค้าและการลงทุน

การใช้สิทธิประโยชน์และมาตรการรองรับผลกระทบ

การพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs

ความรู้เกี่ยวกับข้อตกลงและพันธกรณีของไทย